

عنوان: بررسی نحوه عملکرد مدیران خدمات پرستاری بر اساس رأیند مدیریت از دیدگاه سطوح مدیریت پرستاری در مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مازندران سال ۱۳۷۷
نام دانشجو: منصوره حسینی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد پرستاری (داخلی و جراحی)

استاد راهنما: فریده عطار پارسایی

اساتید مشاور: دکتر مهدی مرادمند، دکتر اصغر حمیدی

شماره پایان نامه: ۹۱

مقدمه: دانش مدیریت، آگاهی سازمان یافته‌ای است که زیر ساز عمل مدیران می‌باشد. موفقیت عملکرد یک سیستم به نحوه مدیریت آن بستگی دارد. از این رو تحقیق حاضر تحت عنوان بررسی نحوه عملکرد مدیران خدمات پرستاری بر اساس رأیند مدیریت از دیدگاه سطوح مدیریت پرستاری در مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مازندران سال ۱۳۷۷، انجام گرفته است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه بوده است که جهت دستیابی به اهداف پژوهش در دو بخش تنظیم گردید. بخش اول شامل ۹ سؤال در ارتباط با مشخصات فردی افراد مورد پژوهش می‌باشد و بخش دوم شامل ۶۰ سؤال در ارتباط با عملکرد مدیران خدمات پرستاری در فرآیند مدیریت که در پنج زمینه برنامه ریزی، سازماندهی، بکارگیری نیروی انسانی، هدایت و رهبری و کنترل و نظارت مطرح گردیده است. معیار سنجش در پرسشنامه مقیاس لیکرت بود و جوابها در محدوده (بندرت، اغلب، همیشه) قرار داشت. روایی و پایایی پرسشنامه به طریقه اعتبار محتوی و آزمون دو نیمه کردن اسپریم برآون کسب شده است ($r=0/91$) نمونه های این پژوهش را کلیه مدیران پرستاری شاغل در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در نظر گرفته شده بودند که از این تعداد ۹۴ نفر از آنها به پرسشنامه پاسخ دادند. محیط پژوهش را کلیه بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مازندران تشکیل می داد.

یافته‌ها: اکثریت مدیران پرستاری شرکت کننده در پژوهش ($46/8\%$) در گروه سنی ۳۹-۳۰ سال بوده، ۷۵ نفر از ۹۴ نفر ($79/8\%$) مؤنث، ۶۷ نفر ($71/3\%$) متأهل و ۸۹ نفر ($94/7\%$) دارای درجه کارشناسی پرستاری بودند. اکثریت ($43/6\%$) مدیران شرکت کننده در تحقیق سابقه کار ۹-۱ ساله در پرستاری داشته، ۵۰ نفر ($53/2\%$) دارای سابقه کار مدیریتی ۹-۱ ساله بوده و ۵۳ نفر ($56/4\%$) مدیران پرستاری دارای سمت سرپرستار در هنگام تحقیق بوده‌اند. اکثریت ($56/4\%$) در کلاسهای آموزش مدیریت شرکت نکرده بودند و بیشترین تعداد ($22/3\%$) افراد که در کلاسهای آموزش مدیریت شرکت کرده بودند، فقط به مدت ۴۹-۱۰ ساعت آموزش مدیریت داشتند. در رابطه با نحوه عملکرد مدیران خدمات پرستاری، یافته‌ها نشان می‌دهند که اکثریت یعنی ۶۳ نفر (67%) عملکرد مدیران خدمات پرستاری را در برنامه ریزی، ۶۴ نفر ($68/1\%$) در سازماندهی، ۴۳ نفر ($45/7\%$) در بکارگیری نیروی انسانی، ۷۱ نفر ($75/5\%$) در هدایت و رهبری، ۶۰ نفر ($63/8\%$) در کنترل و نظارت و ۴۹ نفر ($52/1\%$) در فرآیند مدیریت، خوب دانسته اند و بین مشخصه فردی جنس افراد مورد پژوهش و نظراتشان راجع به نحوه عملکرد مدیران خدمات پرستاری ارتباط معنی‌دار وجود دارد ($p=0/03$ ، $\chi^2=4/61$) و در بقیه موارد ارتباط معنی‌دار وجود ندارد ($P \geq 0/05$)

نتیجه‌گیری: با توجه به هدف کلی پژوهش «تعیین نحوه عملکرد مدیران خدمات پرستاری بر اساس فرآیند مدیریت از دیدگاه سطوح مدیریت پرستاری» نتایج حاکی از آن است که عملکرد مدیران خدمات پرستاری بر اساس مدیریت خوب بوده است ولی عوامل عملکردی در مرحله سوم فرآیند مدیریت یعنی بکارگیری نیروی انسانی شامل مصاحبه با پرسنل جدید جهت تعیین بخش، در نظر گرفتن زمان لازم برای آشنایی و تطابق افراد، اقدامات لازم جهت رفع احتیاجات مادی و معنوی افراد، ایجاد دوره های آموزشی کوتاه مدت، تسهیلات جهت ادامه تحصیل پرستاران و تسهیلات جهت رفاه کارکنان، همچنین بعضی فاکتورهای در مرحله چهارم فرآیند مدیریت یعنی هدایت و رهبری شامل استفاده از نظرات پرسنل در تصمیم گیری، ایجاد محیط برای ابتکار و نوآوری و تشویق در انجام وظایف و همچنین بعضی از فاکتورهای عملکردی در مرحله پنجم فرآیند مدیریت یعنی کنترل شامل فراهم بودن ابزار مناسب جهت کنترل و مقایسه اطلاعات با معیارهای از قبل تعیین شده، همیشه انجام نمی شدند

واژه‌های کلیدی: مدیر خدمات پرستاری، فرآیند مدیریت، سطوح مختلف مدیریت پرستاری.